

(א) ויבין לנג' (ב) לקמן נג'... (ד) פסקים פה מנייה... (ה) ויבין לנג' (ו) ויבין לנג'...

גליון הש"ס

נב"א אפי' שפיר נהי... כניה דף יט ע"ב קרי... ליה אפי' ודילגה ע"י...

הגהות הב"ח

(ה) נב"א טולא אפי' וכו'... וכוונת עבד שפיר:

מוסף רש"י

במזיק שיעבודו של... חבירו. קרקע המשועבדת... לנכסיו (ב"ק דג'). אמי...

תוספות ר"ד

אין העבד חייב כלום אלא... מפני חקן העולם כופין... את רבו ועושה אותו כ"ח...

השולח פרק רביעי גיטין

ויאמר לו עבדי אשה. ויזיל לנו * על נזיו: אלא המשחרר כותב... שטר לזבל חובו על דמיו והזיק שערדו ישלם לו: אין העבד...

ויאמר לו עבדי אשה כותב אתה כופין את רבו שני... ועושה אותו בן חורין וכותב עבד שטר... על דמיו רשב"ג אומר אין העבד כותב...

ויאמר לו עבדי אשה כותב אתה כופין את רבו שני... ועושה אותו בן חורין וכותב עבד שטר... על דמיו רשב"ג אומר אין העבד כותב...

מ"א

דאילו לדדיה שרי כיון דאין מתכוין אלא להפקיע שיעבודא אצל... היכא דמתסר לחובי עלמא כגון מיתנא והקדש דקדושת הגוף לא...

דאילו לדדיה שרי כיון דאין מתכוין אלא להפקיע שיעבודא אצל... היכא דמתסר לחובי עלמא כגון מיתנא והקדש דקדושת הגוף לא... אלמנה לשיעבודיה וא"ת ולאזיי דאמר צ"ל כל שעה (פסקים דף לא)...

דאילו לדדיה שרי כיון דאין מתכוין אלא להפקיע שיעבודא אצל... היכא דמתסר לחובי עלמא כגון מיתנא והקדש דקדושת הגוף לא... אלמנה לשיעבודיה וא"ת ולאזיי דאמר צ"ל כל שעה (פסקים דף לא)...

עין משפט
גר מצוה

תוספות ר"ד (המשך)

על דמיו רשב"ג אומר... אינו כותב העבד אלא... המשחרר כותב: כותב: אמי...

א) לעיל כג: (ומורה הו:).
ב) לעיל לו: (ועין:).
ג) (נחמיה מה: טו) [קדושין
ז: ועין: (ס) ש"ל מ"ו,
ו) וברכות ס: ועין: (ו)
ז) כרייתות יא: (ח) וז"ל
בבבב: (ט) וע"ע היטוי
מ"ס: מ"ג: כג: ד"ה לא
מ"ו: (י) ולעיל לח: לקמן
מ"ג: (כ) וברכות מ"ו: (ל)
וע"ע ח"פ: זכמים מה:
ד"ה דכ"ע ח"פ: זכמים מה:
ד"ה דומיל.

בס חורין אינו יכול. לישא מפני דל עבדות שבו: לא סוהו בראש.
יולר הארץ לא על סוהו להיות ריקנית ברא אומה כי אם לשבת להיות
כה יישוב יתרה: ג' קנה. והו חלוי בן חורין: והפדה לא
נפדה. דגני שפחה חרופה איכא דריש ליה צפדייה ואינה פדויה
לקמן ובמסכת כריתות (דף י"א).
חליה שפחה וחליה צת חורין וסמך
פדייה בכסף ובשוה כסף: חופשה לא
נתן לה. היינו שטר דגמר לה לה
מאשה: מה כסף בין כולו בין חלוי.
כדילף מוהפדה לא נפדה: מה
אשה לחליה לא. אין אשה מתגרשת
מצעלה לחלץ: רבנן סברי ג"ש
עדיף. ללא צדקין ג"ש וילפינן
מהיקש. ורבי סבר היקש עדיף דכי
איכא למילף מהיקש ומג"ש צדקין
ג"ש וילפינן צדקין: דכולי עלמא
גזירה שוה עדיפא. דכיון דמופנה
לדורש הוא ליה כמאן דכתביה
בגופיה קרא דהא קרא יתירא עלה
וכי לא מופנה נמי ואין להשיב עולא
כיון דמסיני גמרינן לה דאין אלס
דן ג"ש מעלמו אידי עדיפא מהיקש:
שכן אינה יולאה בכסף. לפיכך אינה
מתגרשת לחלץ: תאמר בשפחה
שיולאה בכסף. הלכך כי נפקא
בשטר חלץ אף בעיניו כי נפקא
סורה כו'. ולעולם בשפחה גמורה
משמע: לא קנה. דגמר לה לה
מאשה: בשטר הוא דפליגי. הדר
פרין נימא צדק מתנינא שטר נקט
דוקא דלילו בכסף דכרי הכל קנה:
נימא סהוי סוהבא דרב יוסף
בבבב: חדא דלמור בשטר דכי מודה
והכא מניא דפליגי ועוד דלמור רב
יוסף דבכסף פליגי וצרימא דיקא
דבכסף מודה רבנן דקנה: להודיעך
כוו דרבי. דאפי' בשטר דליכא לנאמר
לה לה מאשה דלא מיפוק לחלץ
פליגי: להודיעך כמן דרבנן. דאפי'
בכסף דליכא למורש ופדה לה
נפדה פליגי: יכול לכל. שכולה
פדויה ונתארסה לעבד עברי קרא
משמע וקאמר ללא יומתו מתמת
ניאוף תלמוד לומר לא נפדה: אי
לא נפדה יכול לכל. ללא נפדה
כלל ואפי' מייחזי אלס אציהא דידה
הואיל ומייחזיה לעבד עברי שמתת
בשפחה: אין לי אלא בכסף. דלמרי'
ציה דנפקא לחירות: בשטר מנין.
שיולאה לחירות: אין לי אלא חלוי
בכסף. וכ"ש כולו: או כולו בשטר.
אלס חלוי בשטר עדין לא למדנו
שאל שמתר חלוי יאה חלוי בן חורין:
בשלמא לרב יוסף לנחר דלחופש.
ואוקימנא על כרחין דנתריויהו
פליגי: הא מני דלמור דנתריויהו
נפקא לחלץ רבי היא: אלא לרבה.
דלמור בשטר פליגי אלס בכסף דכרי
הכל קנה: רישא. דתני בכסף
לחלץ דכרי הכל: וסיפא. דתני
אף בשטר לחלץ רבי היא ולא

טורה דקבורה שלא יחשב חסור כמו
מינסבא לישראל והא דלסור נתין בשפחה טפי מממור אע"ג דשנייה
פסולי קהל דנתין אית ציה לאו דלא תמתין אור"ת משום דמממור
לא שייך לא יהיה קדש דכילי מקדשות
קדושין ואף על גב דלסור בזכר
וצבחה דנפקי נמי מלא יהיה קדש
ונפקך ד' מיתות (סנהדרין דף נד:)
לא שרינן אלא קדשות דלתי מיניה
והא דשרי חכרי צנתיני ואסידי
בשפחה אע"ג דנתריויהו איכא לאו
אור"ת דנתיני ילפינן משאר פסולי
קהל כגון עמוני ומואבי ומלכי אדומי
דשור צהלה גרים דלא אקרי קהל
אל עבדות דלאו בני קדושין נינו
לא ילפינן מיניה: לא תורה בראה
שבת יצרה. הא דלא נקט קרא
דפרו ורבו משום דלי הוה יכול לקיים
צבת כל דהו משום מלות פרו ורבו
לא הוה כפינן ליה ונאק כפינן ליה
כדפירשו ר' נמי ונאק פהי קרא
משום דמוכחא דמלוה רבה היא וכן
צ' בתרא דמגילה (דף סו.) מיימי
לה גבי מוכר ספר תורה ללמוד
תורה ולשא אשה דקאמר שאני
תלמוד תורה דלמור מר גדול תלמוד
תורה כו' אשה נמי לא סוהו בראש
וה"ר יתק צדכי מרדכי מפרש דנקט
לשבת יצרה משום דשייך אף צדד
עבדות אלס פרו ורבו לא שייך אלא
צד חירות וכן משמע קמ"ל צירוש'
דפרקין ופ"ק דמ"ק דלמור מתן מנן
אין נושאין נשים צנועת שמעון צר
אלס צס ר' יוחנן אומר מפני
ציטול פריה ורביה פירוש שלא ימתין
מלישא עד המועד שהוא זמן שמחה
ופנוי מכלום צעון קומי רבי אסי
העבד מכו שישא צנועת אמר להון
נשמענה מן הדא יעטל והלא לא נצרא
שעולס אלס נצריה ורביה אלס
שמעון צר אלס פריה רבי יוחנן וכן
שהו מלווה על פריה ורביה אסור לו
לישא צנועת פירוש כל שהו מלווה
על פריה ורביה משום לשבת יצרה
כגון עבד אלס אפרו ורבו ודאי לא
מייחזי (ו) ולפי זה בשפחה נמי שייך
זה שבת והא דלא כפינן צנתינה
שפחה וחליה צת חורין אלא היכא
דנהוג צה מנהג הפקר"י היינו משום
כיון דלא מיפקדא אפרו ורבו שמא
גס לאמר שמתמכר לא תקיים:
בופין ארבו ועושה אותו בן
חורין. וא"ת וכי אומרים
לדס מטא כדי שזכה חניך דהכי
אמר בפ"ק דשבת (דף ז.) גבי הדניק
פת צנוער וי"ל דדוקא התס אמרינן
הכי משום דפסע שהדניק סמוך
לנשיכה אלס הכא דלא פסע לא וכן
צ' בתרא דערוצין (דף קג:) אמר
הסן שעלתה לו צבת חכרו חותכה לו
צשינו עקצול צלות כדי שזכה
חכרו צעזעול וכן צריש ממיד נשחט

צב א ב ג מ"י פ"ו מהל'
עבדים הלכד ד סמנ
עשין פ"ו ט"ז ע"י סימן
רסו ספיק ס:
צד ד מ"י פ"ג מהל'
אפרו צוהא הלכס יג
סמנ לאון קמח:

מוסף רש"י

לא תורה בראה. לא
כלה הקני' את הארץ
ליות כלל יישוב. אלא
לשבת יצרה (הגה"ה ב:).
המשחרר חצי עבדו
רבי אומר קנה. העבד
אלמו חלי (פ"ט ב:) קנה
לחלו. והו חלוי בן חורין
ואפי' שלא שחררו מלו י'
לו י' קבל את גיטו. וגיטו
ודו נאין לאת (מורה)
ה' לה לה מאשה.
כמי הלא וצב לה. ומני
הלא וזמנה לא נימן לה
(הגה"ה ב:) כח ההיתרא
שעדיף לה. טו' לו
להשערה כח דכרי הממיר.
שהוא סמוך על שמועמי
ואלו ילא להמיר. אלס כח
האוסרין איה ליה סמל
יסלין להמיר ואפילו דכרי
הלא וזמנה לא נימן לה
ואינה פדויה. והפדה
לא נפדה משמע פדויה
ואינה פדויה (וכריתות י"א).

תוספות ר"ד

בת חורין אינו יכול יבטל
והלא לא נברא העולם
אלא לפריה ולרביה
שנאמר לא תהו חורין
לשבת יצרה אלא מפני
היקוף העולם כופין את
רבו ועושהו ב"ח וכוחה
לו שטר על חצי חיימי חורין
כ"ה להורות כדברי ב"ש.
מי כגון עבד של שני
שותפים ושחרר אחד את
חלקו ולמה אין חלקין
מלאכת ידו ביניהם בכל
יום ויום ותקני שוים אחד
יעבד רבו ויום אחד עצמו
מפני שאומר רבו הוא
עבדי ואתם עושים אותו
שותף לי מ"ה תקני שהיא
עובד יום אחד לרבו ויום
א' הוא מפשי לעצמו ואם
מצא מצאיה ביום של
רבו הכל של רבו ואם
מצא מצאיה ביום של
עצמו הכל לעצמו לא
שיתקף המצאיה ביניהם
ודרו שאומ' קתנים את
רבו שלא תהא מלאכת
ידו בשותפות שאין רבו
מתרצה בכך להיות שותפו
אלא עובד את רבו יום
א' כמר עבד שוכפיה
בעל כרחו למלאכתו וכל
המצאיה של אותו היום
שלו כן פחת הנתניה
נמי שלו וכמו דארמ"י
בגמ' נגחו שור יום של
רבו לרבו יום של עצמו
לעצמו ולא אמרי' שיתקף
ביניהם דמי פחת הנתניה:
לישא שפחה אינו יכול
מפני שחציו בן חורין
בת חורין אינו יכול מפני
שחציו עבד ואפי' דרבנן
מותר בממורת דאמרינן
קידושין בסוף פ' האומר
דרכי טרפון אומר עבד
נושא ממורת וממור
נושא שפחה ופסקין
הכל כר' טרפון
אפי' גירות ומשחררת
אינו יכול לישא דדוקא
ממורת האסורה לישראל
יכול לישא אבל גירות
או משחררת המותרת
לישראל אינו יכול לישא

תורה אור השלם

1. כי בדי הארץ יי בורא
השמים הוא האלהים
יצר הארץ ועשה הוא
כוננה לא תורה בראה
לשבת יצרה אפי' ואין
עוד: ושידו מה י'
2. ואיש כי ישב את
אשה שכבת זרע והוא
שפחה תרפת לאיש
והפדה לא נפדה או
חפשה לא נתן לה בקרת
תורה לא יתנו כי לא
תקפא י' כ' וקרא י' כ'
3. כי יקח איש אשה
ובעלה והיה אם לא
תמצא חן בעיניו כי מצא
בה ערות דבר וכתב לה
ספר פריה ונתן בידה
ושלח ממנו:
דברים כד א

גליון הש"ס

גמ' לימא יהו תיובתא.
פניו זה סוכה דף ד ע"ב
ועין:

הגהות הב"ח

א) במשנה סופין אל רנו.
ב) צ"ע מ"ג דברות דף
מז ע"ב:

הוספות ר"ד (המשך)

אפשי ליקח ממורת שיהו
בני ממורת ולא יהיה
להם חלק עולמית שאם
יהיה יכול לישא שפחה
יהיו בניו עבדים ויש להם
תקנה או בשחרור אין
כפדיון אבל ממורת אין
להם תקנה עולמית מ"ה
כופין את רבו לשחררו
ואפי' שהעבד נושא
ממורת אין בניו הולכים
אחריו להקרא עבדים
אלא אחר האם הולכים
והם ממורת והכי אמרי'
התם בפ' האומר דדוקא
הזכרים יכולים ליהרר ולא
הנקבות כשינשא ממור
שפחה ולזה כמות אבל
כשינשא עבד ממורת אין
בניו הולכים אחריו להקרא
עבדים כגון אחר האם
והם ממורת דעבד אין לו
חיים ודורו הוא דור חמור
הלכך בניו ממורת ואי ק'
וליימא ליה רבא המכר
לחייך עבד עברי
ואתן לך שפחה כנענית
(קשה המכר עבדו עצמו אסור
בשפחה כנענית כשאר כל
עברי אפי' עור קשה עבד
עברי אין לו אשה
ורבי אין רבו מוסר
לו שפחה כנענית עיין
בהרמב"ם פ"ג מהלכות
עבדים) ועד שנקיף לרב
נכף לעבד שמיכר לו.
תשובה אומר לך העבד
אינו מוכר עצמו כק' מנה
אינו אינו שואל חרות. כ"ד
הוא שמיכר את הרב ולא

רבנן: רב אשי אמר רבי
צמרייהו קנה ורבנן אפילו
מתנינא מיהא איהו אמרה.
ול"ג ומכיו לה אלינא דמנאי: מוקים
לה. דמשמחת חלוי עבד
של
העבד כופה אותו הלכך אין תקנה אלא שנוכף הרב לשחרר וליקח דמיו שלא יחסרו לו עבדים אם וציה לקנות: ת"ר
המשחרר חצי עבדו ו' אומר קנה וחכ"א לא קנה ואמר רבה מחלוקת בשטר דר' סבר והפדה לא נפדה או נפשה
מקיש שטר לכסף מה כסף בין כולו בין חציו אף שטר בין כולו בין חציו. ורבנן גמרי לה לה מאשה מה אשה לחציה לא
אף עבד נמי חציו לא אבל בכסף דברי הכל קנה פדויה ואינה פדויה. פ"י קרא משמע צנתינה שפחה וחציה בת חורין
והתם פדיון הוא בכסף ובשוה כסף והלכתא כרבנן דק"ל הלכה כר' מחבירו ולא מחבירו: ועבד של שני שותפין

(פסחים דף נט.) אמר מחוסר כפרה עברתי פסחים שמציא כפרתי
אמר ממיד של בין הערבים דעשה לפסח שיש בו כרת דחי עשה
דהשלמה אלמלא קח עברי כהני צעשה דהשלמה כדי שזכה זה
בפסח וחליה שפחה וחליה צת חורין דכפו את רבה (לעיל לח:)
אמרי' ונשאלו צה מנהג הפקר אע"ג דהס פושעים כיון שהיתה ממורת
אחריהם ונתלתן לנאות חשיבי כלאונסין ועוד דמלוה דרביס אלניס:
ובפ' דס שחיטה (כריתות דף כ:) פליגי ר"ע ורבנן צספק מעילות ומשמע דלכ"ע הקישה עדיפא הכא שאני משום דעיקר שטר מג"ש נפקא
לן: מה אאשה כו'. אע"ג דג"ש מופנה היא דילפינן מינה
מילי טובא מ"מ כיון דליכא למיפקך צדקין לה משום הקישה:

העבד כופה אותו הלכך אין תקנה אלא שנוכף הרב לשחרר וליקח דמיו שלא יחסרו לו עבדים אם וציה לקנות: ת"ר
המשחרר חצי עבדו ו' אומר קנה וחכ"א לא קנה ואמר רבה מחלוקת בשטר דר' סבר והפדה לא נפדה או נפשה
מקיש שטר לכסף מה כסף בין כולו בין חציו אף שטר בין כולו בין חציו. ורבנן גמרי לה לה מאשה מה אשה לחציה לא
אף עבד נמי חציו לא אבל בכסף דברי הכל קנה פדויה ואינה פדויה. פ"י קרא משמע צנתינה שפחה וחציה בת חורין
והתם פדיון הוא בכסף ובשוה כסף והלכתא כרבנן דק"ל הלכה כר' מחבירו ולא מחבירו: ועבד של שני שותפין

השולח פרק רביעי גיטין

מב.

עין משפט
נר מצוה

(א) לקמן פ"ג (ב) ועי' תוס' כבודות לא: ד"ה ח"ב, (ג) כ"ב קטן: פאה פ"ג מ"ח לעיל (ד) ה"ג ר"ע דאמר דהי הא, (ה) ז"ל דמרימא, (ו) ונעל מ"א, (ז) מ"ד, (ח) ז"ל דמוק מהר"ם, (ט) מהר"ל, י"ו ועי' תוס' ונכ"ס, ל"ד ד"ה דנין, ו

מוסף רש"י

קנו ומשחררו זה את זה. קנו כל הנכסים ונמלא כל אחד חזיון בן חורין וחזיון עבד לחזרו ומשחררים זה את זה תלויין וקטנו (פ"ג) הכותב כל נכסיו לעבדו. כנון כל נכסי נמונין לך יצא לחירות. שפך הוא בכלל נכסים וכל שאר נכסים נמי קנה (ועי' ח"ה) שיר קרקע כל שהוא. קרקע לא דוקא דלאמר כ"ב ב"ב מי שמת (שם) לא יצא לעבדו. דבשלמא רישא דלגלי דמתינת דמת לשורא לא אמרינן דשייך אצל הכה דמתנת דשייך אמרינן לדידה נמי שיר וי אחר כל נכסי לך אשאר נכסים קאמר ולתופי ליה קאמי ולא שחררה כיון דלא לא עמך ליה ונכסי (שם) א"ו שבעת היקש לקרקעות דכמי והמתנחלם. והאי קרקע כל שהוא איכא למינהו של העבד הוא אומר ונמלא שאני בן חורין וגם הנכסים לא קנה. והאי אשאר חזיון חזיון ממטלטלין כל שהוא. דממחרת ר"א לקמייהו המטלטלין שיר אלא העבד. דלמלא האי עבד הוא המטלטלין ששיר. דעבדא ממטלטלין אצל אש אחר כל נכסי נמונין לך חזיון משהו פלוני. הכי הוא בן חורין. שבעת אש בכלל אלו שדה שפירש (וש"ב"ב) קטן. לעולם הוא בן חורין. אש שיר קרקע כל שהוא. דשיר קרקע ולא עבד (שם) תמאי דגלי גלי ומאי דלא גלי גלי ועי' פ"ג. עד שיאמר כ"ו חזיון מאחד מרבוה. עד שיאמר סתם חזיון מדבר מועט ולא יפיר מה הוא משיר. דהתם אמרינן דאחז מריבא דקאמר דהיינו עבד ואיזה לא קשית ליה אלא כחז מריבא נכנסים. אע"ג דשיר טפי (שם) שהיה אחד מריבא אעבד קאי ואינו משחרר. והיך כבוד כבוד לעבדו קי ומינה לא קנה כלום (וב"ב ש"ס).

של שני שותפין. דכיון דאין לו צד אלא חזיון אפי' רבנן מודו דקנה כי שחררה לפלגיה דהא לא שיר מידי והוי כחשה דנפקא מיניה לגמרי: **מתלוקת.** דרבי ורבנן: **ופניה חזיו.** דבעינן דינפוק כוליה מיניה כי חשה: **אבל שיחרר חזיו.** ומכר תחילה חזיו או צבת אחת: **הכותב נכסיו לשני עבדיו.** שכתב שני שטרות כל נכסיו לזה וכל נכסיו לזה ויזכה לשניה אחד צבת אחת לשניה דפלגי דלא קדם אחד לחזירו: **והן משחררין זה את זה.** לפי של אחד זכה בחזיו חזירו: **הא דאמר כולו.** קמייתא כגון שכתב שני שטרות דפרישית וכל אחד כתב כל נכסי לפלוני עבדי ומודו רבנן דכיון דזיכה להם צבת אחת ונפקין וזוהו מיניה קנו. ובמרימא דלמך חזי חזי בשטר האחד כתב חזי נכסי לך וכן בשני לחזירו ונפיק לא קנו דהוה ליה צבל אחד שחרר חזיו והניח חזיו. ולא מביעיש כתב ומכר לזה והדר מסר לזה דלא קנו דמי מסר לקמא שיר פלגיה ולא קנה וכן לשני אלא אפילו מסר לשניהם כאחת לא קנו דכיון דחזי נכסי כתב צבל חד דלמא חד פלגא כתב לתרויהו ואיכא שיר: **מדקאמי סיפא.** דהכרייתא: **ואם אמר חזי חזי לא קנו.** וסלקא דעתין דהכי קאמר ואם אמר חזי חזי לא קנו: **מכלל דרישא דאמר חזיו.** ואפי"ה לא קנו: **בשטר אחד.** לא קנה כנון כל נכסי לפלוני עבדיו עבדי דכמי"ו לה ולא לה ולחזרתה אין שתי נשים מתגרשות בנט אחד ואין שני עבדים משתחררים בנט אחד: **מאי איריא.** דפריש סיפא לרישא דאמר חזי חזי כדאמרן: **ה"ק.** כלומר לאו פרושי קמפרש: **אף בשני שטרות עבדי לא קנו.** משום דשייר: **כאן צבת אחת.** ומרייהו דלאמר כולו והא דקתני קנו שמסר שני השטרות צבת אחת והא דתני לא קנו צוה אחר זה: **כדשנינן מעיקרא.** דהן לישני כולהו: **דקרי להו עבדי.** בשטר גופיה דקתני כל נכסי לפלוני ופלוני עבדי שמע מינה לא שחרריהו לדידהו וטועה דקצר יכול הוא לתת להם שאר נכסים בלא שחרור: **שיר קרקע כל שהוא.** דכתב חזיון הקרקע כל שהוא: **לא ילא בן חורין.** דלא ידעינן הי קרקע שיר וצבל כל שהוא אמרי' האי שיר ופיון דקרקעות לא קנה לגופיה נמי לא קנה דלא פלגינן דיבורא הואיל וצחד דיבורא אקני ליה גופיה ונכסים ופלגא דיבורא לא איתקיים אידך פלגא נמי לא מייקיים: **ור"ש.** סבר פלגינן הואיל והזכיר קרקע בשירא קרקעות הוא דלא קנה אצל הוא עלמא דליכא לספקוי בשירא קנה: **חזיו מאחד שירא אמרינן היינו איזה דשייריה** ולדידה לא חשיב ליה אלא אחד מרבוה: **נמא שור.** אמתי' קאי מי שחזיו עבד כו"ו ומימרא דעלמא הוא: **יום של רבו לרבו.** אש ציוס של רבו נגמרו וצבל צו פחת דמיו לרבו. שור משלם נוק דהיינו פחת דמים: **איסורא לא קאמרינן.** דמיהו לתלאין אצל כל זכית ממון כי היכי דמללכמו תליה צמיס כן כל צבת ממון: **המיס.** בשור המועד קאי דגבי עבד נותן שלשים כסף דהיינו קנס דאפילו אינו שוה דינר נותן שלשים טלע וגבי בן חורין נותן כופר דהיינו דמי ההרוב: ומלי

בעבד של שני שותפין ודברי הב"ב. והא לרי אליעזר דכפ' החובל (ב"ב דף ט"ו.) אינו יכול לשחרר חלקו כמו שאינו יולא צבן ועין דבעינן עבדו המיוחד לו ויחזיקו התם אליביה הא דאמר אממר איש ואשה שמכרו צבכסי מלוג לא עשו ולא כלום וקאמר התם חזיו עבד וחזיו בן חורין וכן עבד של שני שותפין (ט"ו) אפי' אליביה דר"א חזיו יולאין בראשי חזכרים וי"ל דשותפין דהתם היינו לזה גוף וזה פירות כמו מוכר עבדו לאחר ופסק עמו ע"מ שישמטנו ל' יום דהוי דומיא דאיש ואשה אצל כשיש לו גוף ופירות יכול לשחרר חזיו והא דקאמר התם חזיו עבד וחזיו בן חורין היינו למשנה אחרונה ור"ת והא דאמרינן גופיה אית ליה לעיל לתד לישא דמפקי עבדו יש לה קנה בשטר וי"ל דשטר ודאי מפקיע האיסור כדאמרינן לעיל מה אשה איסורא ולא ממנוא: **הא דאמר חזיו חזיו פי' בקונטרס** שכתב בשטר אחד חזי נכסי לך וכן בשני לחזרו ואפי' מסר צבת אחת לא קנו דלמא חד פלגא הוא דכתב לתרויהו ואיכא שיר וקשה לרבינו שמואל דהא מדקאמר כל נכסי משמע שמפרש בשטר שחזיו שנתן לזה לא נתן לזה אלא הכל נתן לשניהם ועוד מדמפלגי בין אמר כולו לאמר חזי משמע דוקא אמר כולו קנו אצל חזי אפי' פירש חזיו חזי אחד נתון לשניהם ואיכא הכל אפי"ה לא קנה ונראה לרבינו שמואל דרבה לטעמיה דאית ליה צפ' שני דקידושין (דף ט"ו) ובמי שהוציא חזיו (עירובין ט"ו) כל שאין צוה אחר זה אפי' צבת אחת אינו וצוה אחר זה לא קנה כיון דשיר ולא דמי לשחרר חזיו ומכר חזיו דהתם הוי צוה אחר זה אש מכר חזיו תחילה וקצת קשה לפירושו דאש כן כי אמר כולו נמי לא ליקני צבת אחת כיון דצוה אחר זה שני לא קני כמו במקדש שמי אחרות דאין מקודשות כיון דצוה אחר זה לא תפסי קדושין בשניהם אלא ודאי לא שייך כל שאינו צוה אחר זה אלא היכא שהראשון מונע את השני מלחול כמו בשמי אחרות שמונעים קידושי הראשונה מלחול קידושי שניהם אצל הכה הא דלא קני שני צוה אחר זה לאו משום דלא חזי לקנות אלא משום דכבר נסתלק הנותן ואין לו צבן כלום מידי דהוה אלוות כל נכסיו לשניהם וכתב לכל א' נכסי נתונין לך צבתה ויזכה לכן צבת אחת דקנו כל הנכסים ואין לדמות ממון הראוי לתלק ואימיה לתלאין כדאמר התם אמעשרי': **מאי איריא חזיו אפי' בולוי נמי.** הכה ליכא לשניי תנא סיפא לגלויי ארישא דפשיטא דבשטר אחד אין חילוק בין אמר חזי חזי לאמר כולו: **יום של רבו רבו.** היינו למשנה ראשונה דלמשנה אחרונה מעשה ידיו שלו דבסמוך דממי ליה למעוכב גט שחרור ומיהו ג"מ אף למשנה אחרונה כגון בשל יתומים קטנים דלאו בני כפיה יניהו או בחליה שפחה וחליה צב חורין ולא בהגו צב מנהג הפקר וקצת חיימה כיון דלפי משנה אחרונה מעשה ידיו שלו מה הרווח לעיל ההוא גברא דלאקני לבנו קטן והא מני משחרריה חזריה לפלגיה מיד וזה העבד בעצמו והוה ליה מעוכב גט שחרור ואין יכול להקנות לבנו אלא מה שיש לעצמו צו אצל טפי לא ושמא הקנה לבנו קודם ששחררו חזירו לפי שהיה יודע שחזרו היה רוצה לשחרר חלקו: ושור

צ"ד א ב מ"י פ"ו מהל' עבדים הלכ' ד סמג עשין פו טור ש"ע י"ד סי' רכס סעף פ': **צ"ה** ג ד מ"י שם הלכ' ג טושי"ע שם סעף טו: **צ"ו** ה מ"י פ"ד מהל' חובל ומויק הלכ' יב סמג עשין ט טושי"ע ח"מ סי' תכ"ד סעף ד וטושי"ע י"ד סי' רכס סעף סג: **צ"ז** ו מ"י פ"ה מהל' חזק ממון הלכ' ב סמג עשין פו טושי"ע י"ד סי' רכס סעף סג:

תוספות ר"ד

דברי הכל אף בשטר קנה שכל אחד משחרר כל חלקו ולא שירי בו כלום ולא דמי למשחרר חזיו עבדו. ואין שני עבדים משתחררים בשטר שתי שתי נשים מתגרשות בנט א.